

VASTAUS VALTUUSTOALOITTEESEEN PORVOOSTA LAPSIYSTÄVÄLLINEN KUNTA

1207/49/2017

KH 13.08.2018 § 254 Valmistelu ja lisätiedot:
kehittämispäällikkö Tuija Öberg 040 5538 654
tuija.oberg@porvoo.fi
palvelujohtaja Maria Andersson 040 5109 932
maria.andersson@porvoo.fi

Kaupunginvaltuutetut Mikaela Nylander ja Nea Hjelt ovat 20.12.2017 jättämässään aloitteessa esittäneet, että Porvoon kaupunki sitoutuisi kehittämään kaupunkinsa lasten oikeuksia ja hakisi UNICEFin lapsiystävällinen kunta -tunnustusta.

Sivistyslautakunta on käsitellyt aloitetta kokouksessaan 21.3.2018 § 31 ja sosiaali- ja terveyslautakunta kokouksessaan 27.3.2018 § 39 yhteisen valmistelun pohjalta.

Suomen UNICEF on kehittänyt Lapsiystävällinen kunta -mallin kannustaakseen ja tukeakseen kuntia kehittämään hallintoaan ja toimintatapojaan lapsiystävällisemmiksi ja siten edistämään kunnan nuorimpien asukkaiden oikeuksia.

Lapsiystävälliseksi katsotaan kunta, joka edistää aktiivisesti ja konkreettisilla teoilla lapsen oikeuksia. Tämä tarkoittaa, että lapsen oikeudet näkyvät kunnan politiikassa, ohjelmissa, toimintatavoissa ja -kulttuurissa sekä viestinnässä ja talousarviossa. Lapsiystävällisessä kunnassa lapset ovat aktiivisia toimijoita: heidän mielipiteitään kuullaan, ja he voivat vaikuttaa päätöksentekoon.

Lapsiystävällinen kunta -malli perustuu UNICEFin kansainväliseen Child Friendly Cities -malliin. Suomalainen versio on kehitetty yhdessä Hämeenlinnan kaupungin kanssa pilottiprojektissa 2012–2013. Mukana on jo 16 kuntaa. UNICEF ottaa vuosittain uusia kuntia mukaan malliin. Kunnan toimintatapa voi olla lapsiystävällinen, vaikka kunta ei olisikaan mukana UNICEF:n mallin toteutuksessa.

Lapsiystävällinen kunta -mallia toteuttavalla kunnalla on mahdollisuus saada kahden vuoden kehittämistyön jälkeen Suomen UNICEFin Lapsiystävällinen kunta -tunnustus, joka on kiitos sitoutumisesta ja onnistuneesta työstä lapsen oikeuksien edistämiseksi, mutta myös velvoite jatkaa kehittämistyötä edelleen.

Porvoossa tehdään tällä hetkellä erittäin paljon kehittämis- ja valmistelutyötä, jonka sisältönä ja tavoitteena on lapsiystävällisyyden lisääminen kaupungissa. Olemme mukana

hallituksen lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelma -kärkihankkeessa. Ohjelman kautta on saatu rahoitus Uusimaan lapsi- ja perhepalveluiden kehittämishankkeeseen "Yhdessä olemme enemmän" vuosille 2017–2018. Kehittämishankkeen vaikutuksia toimintasisältöihin ja -tapoihin arvioidaan keväällä 2019. Hankkeen kautta Porvoo osallistuu myös Lapsiystävällinen maakunta -pilottihankkeeseen, jonka tavoitteena on luoda lapsiystävällinen maakunta -ohjeistus, joka voidaan ottaa käyttöön kaikissa maakunnissa. Pilottihankkeen aikana UNICEF kouluttaa ja tukee esimerkiksi päätösten lapsivaikutusten arvioinnin käyttöön ottamisessa.

Porvoo on saanut edustajansa mukaan Lastensuojelun keskusliiton neuvottelukuntiin kaudelle 2018–2019. Lapsi- ja perhepolitiikan, osallisuuden edistämisen ja lastensuojelun neuvottelukuntien tehtävänä on edistää lapsilähtöistä politiikkaa, luoda parempia ja yhdenvertaisempia edellytyksiä osallisuuden toteutumiseksi ja tuoda esiin lastensuojelun merkitystä lasten hyvinvoinnin ja oikeuksien toteutumisessa. Neuvottelukuntatyöskentelyn kautta saadaan tukea paikallisen työn kehittämiseen.

Monialainen yhteistyö toimii Porvoossa hyvin. Lasten ja nuorten hyvinvoinnin tuen monialainen yhteistyöverkosto on alkuvuoden 2018 uudistettu vastaamaan ajankohtaisia tarpeita. Lasten ja nuorten hyvinvointityöryhmä Hyvis koordinoi tätä monialaista yhteistyötä, kokoaa tietoa lasten ja nuorten hyvinvoinnin tilanteesta paikallisen päätöksenteon ja suunnitelmien tueksi ja tekee tarpeen mukaan toimenpide-ehdotuksia hyvinvoinnin ylläpitämiseksi tai edistämiseksi. Hyviksen alla toimiva Lasten ja nuorten osallisuus ja vaikuttaminen -työryhmä on omalta osaltaan tutustunut UNICEFIN lapsiystävällinen kunta -malliin ja keskustellut siihen liittymisestä jo keväällä 2017.

Porvoon toimintatavat ja palvelut ovat jo nyt erittäin lapsiystävällisiä. Lapsivaikutusten arviointia tulee kuitenkin kehittää ja arvioinnista tulisi muodostua automaattinen osa asioiden valmistelutyötä. Myös valmistelussa olevassa kaupunkistrategiassa tulee nostaa lapsi- ja lapsiperheystävällinen kunta yhdeksi tavoitteeksi, mikäli lapsiystävällistä toimintamallia halutaan toteuttaa.

UNICEFin malliin mukaan lähtemisestä päättää kaupunginhallitus. Päätöksellään kaupunki sitoutuu lapsen oikeuksien edistämiseen kunnan päätöksenteossa, hallinnossa ja palveluissa. Tämä tarkoittaa kehittämistyötä, jossa lapset ja nuoret sekä olennaiset kansalaisyhteiskunnan toimijat otetaan mukaan lapsia koskevien asioiden valmisteluun ja päätöksentekoon. Toteutusta varten tulee kaupunkiin nimetä yhteyshenkilö UNICEFille sekä koordinaatioryhmä. Mallin toteutukseen haku on vuosittain huhti-toukokuussa.

Aloitteen perusteella kaupunki huomioi lapsiystävällinen kunta -teeman kaupunkistrategiavalmistelussa. Syksyn 2018 ja kevään 2019 aikana valmistellaan UNICEFin lapsiystävällinen kunta -malliin hakemista toukokuussa 2019. Sivistystoimi vastaa valmistelutyöhön koordinoinnista ja nimeää yhteyshenkilön, kaupunkikehitys ja sosiaali- ja terveystoimi nimeävät valmistelutyöhön omat vastuuhenkilönsä. Myös nuorisovaltuusto otetaan mukaan hakemuksen valmisteluun. Lasten ja nuorten hyvinvointityöryhmä Hyvis -työryhmä toimii toiminnan edellyttämänä moniammatillisena koordinaatiotyöryhmänä.

Liitteet:

- Valtuustoaloite, Nea Hjelt ja Mikaela Nylander
- Seitsemän askelta kohti lapsiystävällistä kuntaa -opas

Kaupunginjohtaja:

Kaupunginhallitus päättää antaa yllä olevan vastauksenaan Mikaela Nylanderin ja Nea Hjeltin valtuustoaloitteeseen.

Päätös:

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti antaa yllä olevan vastauksenaan Mikaela Nylanderin ja Nea Hjeltin valtuustoaloitteeseen.
